

Til lovforslag nr. L 140

Folketinget 2014-15

Betænkning afgivet af Kommunaludvalget [den 7. maj 2015]

3. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmodninger, meddelelser og klager til offentlige myndigheder

(Overgang til obligatorisk digital selvbetjening, for så vidt angår anmodning om sygedagpenge, afgivelse af samtykke til udstedelse af børneattest og straffeattest til offentlig brug, ansøgning og meddelelser m.v. om personligt tillæg og helbrestillæg, indgivelse af klager til Patientombuddet, Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og Ankenævnet for Patienterstatningen, ansøgning om udstedelse af personcertifikater på luftfartsområdet, anmodning om behandling af klager fra flypassagerer, ansøgning om chaufføruddannelsesbeviser m.v.)

[af finansministeren (Bjarne Corydon)]

1. Ændringsforslag

Dansk Folkeparti har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 19. februar 2015 og var til 1. behandling den 27. februar 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i [1] møde.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og finansministeren sendte den 4. november 2015 dette udkast til udvalget, jf. KOU alm. del – bilag 6. Den 20. februar 2015 sendte finansministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til finansministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret.]

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Venstres medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget er fjerde og sidste bølge af ændringer, der skal gøre det obligatorisk for borgere at benytte digital selvbetjening.

Med forslaget skal det bl.a. gøres obligatorisk at benytte digital selvbetjening ved:

- Anmodning om sygedagpenge
- Afgivelse af samtykke til udstedelse af børneattest og straffeattest til offentlig brug
- Ansøgning og meddelelser m.v. om personligt tillæg og helbrestillæg
- Indgivelse af klager til Patientombuddet, Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og til Ankenævnet for Patienterstatningen mm.

V har den holdning, at øget digitaliseret kommunikation med det offentlige vil give besparelser i den offentlige sektor samtidig med, at borgerne vil opleve en øget fleksibilitet i kommunikationen med det offentlige. Det er i lovforslaget bemærket, at visse grupper i samfundet fortsat vil have udfordringer ved at benytte digital selvbetjening, hvilket der vil blive taget hensyn til. Derfor kan V støtte lovforslaget.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er overordentligt skeptiske overfor dette lovforslag, som er endnu et i rækken af lovforslag, der skal digitalisere den offentlige sektor. Dansk Folkeparti finder, at der generelt er en lang række problemer forbundet med den øgede digitalisering, som omfatter hhv. digital post og obligatorisk digital selvbetjening, hvor dette lovforslag omhandler obligatorisk digital selvbetjening.

I Dansk Folkeparti mener vi, at digitaliseringen ikke skal være forbundet med tvang, men i stedet af frivillighed. Di-

verse selvbetjeningsmuligheder for borgerne skal være en mulighed, ikke en pligt. Vi føler det dybt krænkende, at man ikke har frihed til at vælge, om man vil kommunikere digitalt eller på anden vis. Og vi hører mange borgere opleve den tvangsmæssige indførelse af digitale selvbetjeningsløsninger (og digital post) som et indgreb i den personlige frihed og en væsentlig begrænsning af deres mulighed for personligt at kommunikere og komme i dialog med myndighederne. Når man på denne måde »tvangsdigitaliserer« borgerne, så burde man som det mindste indrette systemet på en hensigtsmæssig måde. Hos Dansk Folkeparti har vi den holdning, at hvis man først er blevet fritaget for at modtage digital post, så bør man automatisk også fritages for at skulle bruge diverse digitale selvbetjeningsløsninger. Det burde være sådan, at når man én gang er fritaget for at være en digital borger, så gælder det både, når man skal modtage post fra offentlige myndigheder, og når man skal kontakte en offentlig myndighed eller sende en ansøgning, og ikke som i dag, hvor man skal gang på gang skal anmode om at blive fritaget for at bruge digitalisering.

Samtidig er vi stærkt bekymrede for, om man lytter nok til borgerne og inddrager dem i udviklingen og implementeringen med at digitalisere, f.eks. ved løbende brugerinddragelse, brugertest og evalueringer. Vi er meget opmærksomme på, at udviklingen går stærkt, og at mange borgere kan føle sig hægtet af og i værste tilfælde ikke får ansøgt om ydelser, de er berettiget til med en deraf følgende mulighed for at deres livsvilkår og livskvalitet forringes. Her tænker vi f.eks. også på, om udviklingen tilgodeser svage borgere – det være sig borgere med særlige behov, ældre, handicappede, demente, socialt udsatte, hjemløse, personer med manglende læsefærdigheder og it-kompetencer.

Det er vigtigt at understrege, at Dansk Folkeparti ikke er imod digitalisering som sådan eller gode selvbetjeningsløsninger, der er til gavn for borgerne. Vi anerkender, at der er et flertal i befolkningen, som benytter sig af dem, og som finder, at det letter hverdagen. Men vi mener, at det er afgørende, at man sikrer, at borgerne og deres erfaringer kommer til orde, og at der lyttes til det, så man skaber systemer på borgernes præmisser og ikke kun på systemets og det offentliges præmisser. Det skal være mennesket før systemet. Systemet skal tage hensyn til borgernes hverdag, så borgernes hverdag bliver lettere og ikke mere besværlig, og derfor har Dansk Folkeparti fokus på, at lovene evalueres og om nødvendigt revideres til gavn for borgerne.

SF's medlemmer af udvalget støtter lovforslaget og glæder sig over, at vi er i mål med fjerde og sidste bølge af digitaliseringsstrategien til gavn for både borgere og offentlige myndigheder. SF understreger vigtigheden af, at vi hele tiden følger implementeringen af digitaliseringen og har særligt fokus på de borgere, som ikke er med på digitaliseringsbølgen. De må ikke falde udenfor.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af <>:

Ny paragraf

1) Efter § 12 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Finansministeren fremsætter forslag om revision af loven i folketingsåret 2017-18.«

[Indsættelse af revisionsbestemmelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at der indsættes en revisionsbestemmelse, med henblik på at loven tages op til revision 2 år efter lovens ikrafttræden.

Forud for revisionen skal der gennemføres en evaluering af lovens virkninger. Det skal evalueres, i hvilket omfang loven har medført de forventede effektiviseringer af den offentlige sektor ved at sikre en bedre ressourcudnyttelse. I evalueringen skal også indgå, om borgerne har oplevet en bedre service, og om mulighederne for at blive undtaget for at benytte digitale selvbetjeningsløsninger er gode nok.

Endvidere skal der i evalueringen indgå en vurdering af brugervenligheden af de digitale selvbetjeningsløsninger, som myndighederne stiller til rådighed for borgerne.

Simon Kollerup (S) Annette Lind (S) Jan Johansen (S) Thomas Jensen (S) Anne Sina (S) Torben Hansen (S)

Rasmus Prehn (S) Liv Holm Andersen (RV) Helle Løvgreen Mølvig (RV) fmd. Helge Vagn Jacobsen (RV)

Pernille Vigsø Bagge (SF) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Lars Dohn (EL) Rosa Lund (EL) Finn Sørensen (EL)

Erling Bonnesen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Martin Geertsen (V) Jacob Jensen (V) Jan E. Jørgensen (V)

Sophie Løhde (V) Finn Thranum (V) Hans Christian Thoning (V) Morten Marinus (DF) Mikkel Dencker (DF)

Dennis Flydtkjær (DF) Mette Hjermand Dencker (DF) Ole Birk Olesen (LA) Mike Legarth (KF) nfmd.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 140

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra finansministeren
2	Udkast til tidsplan
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 140

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, at man tilsender borgerne en automatisk besked om modtagelse, til finansministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke klagemuligheder borgerne har i tilfælde, hvor der ikke foreligger særlige forhold, som fritager borgeren for at bruge digital selvbetjening, til finansministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om de problemstillinger og opfordringer Ældresagen i sit hørings svar rejser under overskriften »Digitale Fuldmagter«, til finansministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvorfor det ikke skal være muligt at klage over en afgørelse fra bl.a. Patientombuddet, til finansministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om inddragelsen af brugertests i udviklingen af de offentlige it-systemer, til finansministeren, og ministerens svar herpå